

23/04/2021

Els contactes i l'entorn: eines essencials per a accedir al món laboral

Tenir una xarxa de contactes personals per buscar i aconseguir una ocupació és vital per accedir al món laboral; sobretot en persones joves amb dificultats d'inserció. Un estudi dut a terme pel Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball – QUIT de la UAB, ha avaluat els entorns en els quals s'adquireixen els contactes útils. Els resultats mostren que els més importants són aquells que es generen en el món laboral, en el formatiu, i aquells que possibiliten accedir a contactes d'un nivell social més afavorit. Algunes de les conclusions destaquen la necessitat de fomentar polítiques de suport i la creació d'espais que transcendeixin l'entorn social més proper.

pexels-dong-nhan

Les persones joves són un dels col·lectius que més pateixen inestabilitat al llarg de la seva trajectòria laboral. Aquesta inestabilitat comporta un nombre elevat de transicions entre diferents situacions o estats que succeeixen dins la trajectòria. El projecte “La acumulación y uso de capital social en los jóvenes con trayectorias laborales de inestabilidad ¿También el efecto Mateo?” (CAPSINES), finançat pel Ministerio de Economía, Industria y Competitividad ha estudiat els diferents mecanismes de cerca i obtenció de feina que els joves utilitzen. Entre aquests mecanismes s'ha posat el focus en el paper que la xarxa de contactes personals, sovint

denominada capital social, pot tenir a l'hora de de millorar la seva trajectòria.

El projecte CAPSINES ha estudiat el procés mitjançant el qual els joves van adquirint capital social relacional i l'utilitzen en les successives transicions entre els estats que constitueixen la seva trajectòria laboral. En el projecte s'han avaluat els entorns en què s'adquireixen els contactes útils per a la recerca i l'accés a l'ocupació, el tipus de capital social utilitzat en les successives transicions i les característiques de l'ocupació a què s'accedeix com a resultat del diferent tipus de capital social activat.

Per a la reconstrucció de la trajectòria laboral juvenil, el projecte CAPSINES ha realitzat 150 entrevistes estructurades de caràcter híbrid i longitudinal a joves de 29 a 34 anys a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Aquesta visió longitudinal ha permès estudiar-les de forma seqüencial, incloent informació sobre les diferents transicions que les componen i els recursos utilitzats durant aquestes a l'hora de cercar i accedir a llocs de treball. En termes de cerca i accés a l'ocupació, entre aquests recursos destaca la xarxa personal de contactes que pot ser utilitzada de tres formes: pot aportar informació a l'individu, pot mitjançar per facilitar l'accés, o pot proporcionar directament una ocupació. Els diferents tipus de contactes que una persona jove pot tenir es poden classificar com *bonding*, *bridging* i *linking*. Els primers són contactes amb característiques similars a les dels joves i es mouen en les mateixes esferes de sociabilitat (família, veïns, amics). Els segons, encara que amb característiques similars, es generen en esferes que van més enllà de la família, el veïnat o els amics. Entre aquestes esferes destaca l'esfera formativa i l'esfera laboral, on es poden generar recursos més útils per a la recerca i obtenció d'ocupació. Els tercers es refereixen a persones amb característiques sociodemogràfiques diferenciades i, habitualment, en posicions socials més afavorides. Quan parlem de joves en situació més desfavorida, aquests dos últims tipus de contactes (*bridging* i *linking*) poden permetre un salt qualitatiu en la trajectòria d'aquests joves, aportant uns recursos més valuosos en termes d'inserció laboral.

Els resultats apunten a les dificultats que tenen els joves d'origen més desfavorit per adquirir i mobilitzar contactes valuosos en termes de cerca i accés a l'ocupació en relació amb altres persones de la mateixa edat. Aquests joves utilitzen en major mesura contactes de tipus *bonding*, obtinguts en entorns propers (familiar, veïnal, amics) que contribueixen poc a una millora de la seva trajectòria laboral. Alhora, s'ha observat que aquest perfil de joves, que és el que més necessita el suport de polítiques que facilitin la seva inserció, fa poc ús de les polítiques actives d'ocupació. Per altra banda, els resultats mostren una escassa incidència d'aquestes polítiques en termes de millora o inflexió de la seva trajectòria laboral, que són altament inestables.

Un dels resultats del projecte és l'elaboració d'una guia de recomanacions adreçada a responsables de polítiques orientades a joves i a personal tècnic que treballa amb joves amb especials dificultats d'inserció laboral. Les recomanacions defensen el foment d'espais de generació i activació de contactes útils per a la inserció laboral, així com una major sensibilització i coneixement del personal tècnic sobre el capital social com un recurs útil d'inserció laboral.

Investigador principal: **Joan Miquel Verd**. Equip investigador: **Joel Martí, Dafne Muntanyola, Oriol Barranco, Joan Rodríguez Soler i Alejandro González Heras**

Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT).
Institut d'Estudis del Treball (IET).
Universitat Autònoma de Barcelona.

joan.miquel.verd@uab.cat; joan.rodriguez.soler@uab.cat

Referències

Verd Pericàs, J. M., Barranco Font, O., González Heras, A., Martí Olivé, J., Muntanyola Saura, D., & Rodríguez Soler, J. (2020). Base de datos del proyecto **La acumulación y uso de capital social en los jóvenes con trayectorias laborales de inestabilidad ¿También el efecto Mateo? (CAPSINES)**. <https://ddd.uab.cat/record/235459?ln=ca>

[View low-bandwidth version](#)